

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
pistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Sinódele protopopești.

În organismul nostru bisericesc, protopresbiterul ocupă un loc de onoare însemnat.

Nu fără cuvânt marele „Andreu” i-a numit pe protopopi dignitari bisericești, pentru-că lor li-e rezervat un cerc de activitate cât se poate de estins și dela ei atârână, ca cultura poporului după starea economică și încetățenirea așezămintelor moderne, să prindă rădăcini puternice în tract.

Drept control al activității lor, — s'a instituit o corporațiune, compusă din cei mai distinși preoți și din fruntașii mireni, corporațiune, căreia protopopul trebuie să-i dea sémă în fiecare an despre activitatea sa.

Acastă corporațiune se întrunește de regulă odată la an — și e bine, ca cel puțin odată în an să aflu fruntașii, care e mersul instrucțiunii publice, cine sunt cei aplicați la școlile noastre, cum își împlinesc aceștia datoriința — și apoi tot atunci li-se dă bună ocaziune să constate progresul în cele materiale — progres ce stă în strînsă legătură cu progresul cultural.

Acastă dare de sémă nu poate fi altcum prezentată, decât cum e în realitate.

Dintre cei chemați aprópe toți cunosc referințele și nu se pot tănui, înfrumseța, nici aréta în colori mai vii lucruri, cari de fapt nu sunt și nu corespund cu starea adevărată.

Este o diagnosă, care o face protopopul în raportul anual și corporațiunea cea mai aprópe interesată, chemată e să-și spună și ea verdictul, să constate și ea cele-ce le constată cea mai autorizată persoană — și în consecință să ia măsuri pentru eventuala îndreptare a lucrurilor.

Dacă de ani treizeci, s'ar fi făcut constatările fără încungiu, fără înfrumsețări, fără podóbe, de sigur că multe lucruri s'ar fi putut îndrepta.

Dacă s'ar fi scos la ivélă scăderi din cutare parohie — dacă s'ar fi căutat ca acele să se delătore, nu ar

fi luat dimensiuni înspăimântătoare intrigile și certurile și de sigur s'ar fi restabilit pacea și cu ea ar fi intrat afacerile în curs normal.

Ar fi fost peste puțină, ca câte un apel călduros la atâta fruntași ani de-arëndul să rămână fără rêsunset și să nu se întemeieze, fie câte o școlă parochială ori centrală, unde e de lipsă, fie fonduri pentru dotarea acelor persoane cari nu e bine să fie puse în onoruri înalte, și acele să se gândescă azi la ziua de mâine, luptând cu nemulțumirea și cu miseria.

Din nenorocire nu suntem în plăcuta poziție să constatăm pretutindenea, că s'ar fi făcut tot posibilul pentru ridicarea noastră culturală și materială.

Avem centre unde s'au întrunit de mulți ani reprezentanții clerului și poporului, dar chiar în acele centre se găsește o bisericuță modestă și unele locuri o sală de învățământ puțin corespunzătoare pentru întrunirile anuale.

Nici parochul-protopop, nici învățătorul nu au o existență asigurată iar de școlă cu mai mulți învățători, ori preoți, nici vorbă.

Sunt prea cunoscute aceste centre ca să-le numim.

În câteva locuri de aceste, protopopul la mórtea sa a lăsat rudeniilor frumóse averi, dar biserica din parochia centrală a rămas în stare umilită, fără fonduri, fără școlă, fără nici un așezământ trainic.

Putem noi următorii să-i preamărim, putem noi să-i laudăm, putem să-i luăm drept model pentru lucrări la sórtea viitoare?

Aceste simptome rele și păgubitoare ne însufală mari îngrijiri.

Avem cuvânt să susținem, că reprezentanții clerului și poporului nu au controlat mersul afacerilor, nu au stăruit pentru îndreptarea relelor, ori nu au spriginit din deajuns pe protopopul.

Partea din urmă nu ni-se pare atât de primejdiosă — pentru-că, protopopul poate afla el totdeuna căi și mijloce legale, ca cei-ce-i pun bețe în róte și nu-l lasă să lucreze, să nu ajungă ca ei să fie în majoritate covârșitoare.

Nici nu ne putem închipui, ca în un tract protopopesc, flórea tractului să caute să împedecă progresul, să nu dorescă învățători cualificați, averi bisericești bine chivernisite, biserici și școle solide, cari să ridice vaza și vrednicia comunelor noastre bisericești.

Mult mai primejdios simptom ni-se pare indiferentismul și lașitatea celor ce ar trebui să exercite controlul, și să ceră cu totă insistința, ca în comunele bisericești să se așeze preoți luminați, dascăli devotați carierei lor și mai presus de toate ordine în jurul chivernisirii averilor, fără cari nu ne putem închipui a avea nici învățători nici preoți.

Acest simptom a grasat ani de-arëndul în unele părți și de aici provine că nu am făcut noi progresul, care l'am fi putut face, școlile noastre nu stau la nivelul corespunzător, poporul nu-și pricepe chemarea și nu înainteză cu lumea.

Să fie óre de lipsă, pentru D-zeu, ca bărbați atât de sus puși să fie împintenați spre lucruri bune și folositoare?

În punctul acesta trebuie să fim cu totă francheța.

În unele locuri această împintinare este absolut de prisos, pentru-că mulțumită lui Dumnezeu acum avem bărbați cu multă vrednicie, cu multă dragoste cătră așezămintele noastre și dorul lor pentru progres îi împinge la o activitate, care, durere, nu suntem în stare să li o remunerăm.

Jertfesc bărbații puși în serviciul bisericești pe lângă muncă și sudóre, chiar și avutul agonisit de părinți, alérgă pe căi de comunicație rele, pun în joc sănătate și viață, numai să vină în contact cu poporul și să pună la cale lucruri bune și folositoare, zidiri de biserici și școli și să le înzestreze cu cele de lipsă, ca s'avem tot atâtea fortărețe naționale.

Și pe când plini de satisfacție constatăm, că majoritatea, marea majoritate a protopopilor nostri astfel își știu împlini misiunile lor, trebuie să facem și durerósa constatare, că deși puțin,

fórté puțin, dar totuși se găsește, fie din vârsta înaintată, fie coplesiti de griji materiale, fie din cauze neatârnatóre de persoană lor, și câțiva a căror activitate lasă mult de dorit — și controlul de jos, al reprezentanților deopotrivă cu mësuri mai energice dela centru, sunt singurile mijloce de a-i face mai productivi în misiunea culturală la care i-a chemat biserica.

Aparatul administrativ s'a complicat — agendele s'au sporit și înzecit.

Protopresbiterii au să petrecă o parte frumóșă din timp, în biurou muncind din greu, și în concept, și în cele de manipulațiune.

O altă parte însemnată în comunele bisericești.

Dela masa verde nu ne putem închipui o administrație corectă și o împlinire conștientóasă a tuturor organelor subalterne.

Biserica după puțină să caute ca în marginile mijlócelor de cari dispunem, să creeze cât de puțin, dar totuși ceva sigur și pe séma protopopilor.

Mult, cum dorim toți, nu poate, nu poate biserica nici pe departe recompensa munca protopopilor, dar ceva poate și cât poate nu va întrelăsa să o facă acum după 4 ani de așteptare.

Asigurând un salariu, ori remunerațiune cât de modestă este în drept a pretinde și mai mult și capitalul astfel învîrtit va aduce sigur róde mulțumitoare în ogorul nostru național-bisericesc.

Raportul d-lui senator Gr. Tocilescu asupra

Legii rentei școlilor din Brașov

Domnilor Senatori,

Este un fapt în de-obște cunoscut că țara noastră, în toți timpii și în toate împrejurările, a fost sprijinitórea așezămintelor creștine și de cultură în țările vecine, în întregă Penínsulă Balcanică, ba chiar și în Asia-Mică până la Ierusalim. Nu există lavră, mănăstire, chinovie sau biserică cât de neînsemnată din Muntele Athos, care să nu

FOIȚA

În biserică.

Am intrat la chipul Maicei
Preacurate, să mă plâng,
Că necasurile vieții
Mă dobóră și mă sting;

Ș-am văzut lângă iconă
Un biet cerșitor plângënd,
Dar a Domnului voință
Cu evlavie laudând.

Am roșit — și pocăită
Lângă cerșitor am stat
Mulțumind Puterii sante
Pentru toate ce mi-a dat.

Sibiu, 22 Febr. 1900.

Maria Cioban.

Învățământul poporal al Burilor.

Burii prin vitejia lor devin zi de zi tot mai simpatici.

Mic și mare se interesază de ei și așezămintele lor, mai ales când pretutindeni va fi cunoscut: că rêsboiul burilor decurge pentru salvarea limbii și învățământului lor național.

În o revistă de specialitate se publică despre învățământul poporal al Burilor din Transvaal următoarele date interesante:

Cucerirea și respândirea englezilor în Africa puse capét stăpânirii holandeze în părțile sudice. Astfel se născu: republica Transval din Africa sudică, a cărei partea cea mai mare o locuiesc Buri sau Boerii de origine holandeză. În resbelul pentru neatâr-nare, ce a decurs mai înainte cu 60 ani, burii deveniră neatârnatóri nu numai de țera materă, ci și de sub influența engleză, care creștea asupra-le tot mai tare. Acesta nu e primul resbel, ce'l pórtă englezii cu pacinicii Buri. Chiar și la 1884 cercară de repețite ori să subjuge pe Buri, dar nu le succese. Cu aceea ocaziune, la 1884, Burii prin lupte fórté sângeróse constrênseră pe englezi să recunoscă neatârnatórea republicei. De atunci

republica Transvaal se numeră între statele consolidate ale Africeii.

Republica Transvaal o locuiesc un popor flamand plin de viață, care se ocupă cu agricultura, prăsirea de vite și băieșitul. Industria e încă puțin dezvoltată. Lanurile de aur din Transvaal și de presinte înșală numeroșe elemente străine în depărtata republică. Locuitorii ei sunt de 2 feluri: băștinași (indigeni, Inlanders) și venitori (imigrați, Uitlanders). Toți la oaltă sunt vre-o 250.000, dintre cari, conform statisticeii Burilor, 40.000 sunt englezi.

Învățământul poporului din Transvaal e regulat prin o lege specială votată la 1892, care luând în seamă referințele deosebite de acolo, se poate privi destul de bună. Fie-care copil îndată ce împlinesce anul al 7-lea e obligat să cerceteze școlă în decurs de 3 ani. Acesta e învățământul general inferior obligat pentru toți copiii și copilele. Școlă poporală superióră sau învățământul mediu, asemenea duréză 3 ani, dar nu e obligativ.

Obiectele învățământului elementar poporal sunt: Biblia, Cetirea, Scrierea, Calcularea, Limba holandeză (dictando, ortografia), Geografia

Transvaalului și Africeii sudice Istoria patriei, Cântul și Declamarea.

Afară de aceste în fie-care săptămână se ține câte o óră de conversare în limba engleză, la care participă toate trei clasele. În școlile poporale superióre se cultivă limba engleză mai bine.

Astfel în cl. I se predă limba engleză 1 óră pe săptămână, în cl. II câte 2 óre și în cl. III câte 3 óre.

Obiectele, cari se predau în clasele superióre — medie — sunt: Biblia, Cetirea, Scrierea, Calcularea, Limba holandeză (dictando, gramatica, analiza, compoziția), Geografia universală, Istoria univ. (cu deosebită considerare la istoria Africeii de sud), Declamarea, Cântul, Gimnastica și Desemnul.

Causa conflictului de acum dintre englezi și buri a servit-o ultimul englez, care împunea întregul să învețe limba engleză în decursul învățământului poporal.

Școlile poporale în cea mai mare parte le susțin comunele, sunt însă și școle private. Statul ajută școlile mai ales prin crearea de zidiri corespunzătoare pentru învățământ. Uneori subvenționează chiar și școlile private.

fi fost ajutată de mână largă de Voevozii moldoveni sau munteni cu merite în bani, cu vase și odore sfinte, cu cărți și vestminte preoțești, iar mai târziu cu case, vii și moșii. Sunt chirosovele domnesci ca măturie, sunt scrisorile și letopisețele vechi, sunt însăși obiectele prețioase păstrate în vistierile sau în bisericile acelor lăcașuri, cari vorbesc despre pietatea și sentimentele generose ale domnilor români.

Cu atât mai mult când era vorba de neam, de frații de același sânge și de aceeași lege: câte biserici n'au fost întemeiate în secolii trecuți de domnii Țării Românești și Moldovei prin târgurile și satele ardelen? Câte din ele nu primeau mili domnești, merite în bani și în natură și alte ajutoare? Din ziua deșteptărei conștiinței naționale în întreg poporul românesc, Biserica a fost alasă ca punctul de legătură între toți frații de același sânge, și fără vre-o preocupare sau tendință politică agresivă, ci numai din nevoia de a trăi una și aceeași viață sufletească în lipsa unității politice, ei n'au căutat de cât să se ajute întru luminarea minții, întru răspândirea credinței dumnezeiești, întru podoba sufletului și formarea bunelor năravuri printre toți Români.

Când Diaconul Coressi (la a 1577) talmăcea și scotea din tipar, la Brașov, psalteria pe limba românească; când traducătorii Testamentului vechiu publicau cartea la 1582 în Orăștie; când vrednicul Metropolit al Moldovei Varlaam compunea „Cartea românească de învățătură” (Iasi 1643); când frații Greceni traduceau și tipăreau la Buzău Biblia sfântă; când în fine, atâtea cărți eșeau din tiparnițele Metropoliilor și Episcopiatelor Țării românești, Moldovei și Ardealului, aceste lucrări se făceau „ca să fie de învățătură tuturor Românilor”, ca să fie de învățătură pentru totă semănția Românească, căci „tote limbile au și și înfloresc întru cuvintele slavite a lui Dumnezeu, numai noi Români pre limbă nu avem”.

Biserica din Schiai de lângă cetatea Brașovului a fost una și poate cea mai mult ajutată și înzestrată de amândouă principalele române, pentru că legăturile acestora mai ales comerciale cu Brașovul erau foarte strânse și neîntrerupte începând deja cu suta XIV. În frontispiciul bisericii Sf. Nicolae din Schiai se citește până astăzi scris în limba veche bulgărească (în a. — 1599): „† In numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului duh, începutu-s-au și ziditu-s-au acest templu cu ajutorul Dumnezeesc, cu dăniile citor-va creștini iubitori de Christos și cu milostenia prea pioșilor domni ai Moldovei și ai Țării românești”. Pisania apoi arată mai departe cum Petru-Vodă Cerceel al Țării Românești (în a 1584) a reparat biserica, a zăgrăvit-o și din nou a înzestrat-o; cum, în fine, Aron Vodă, domnul Moldovei (în a. 1594) de asemenea i-a făcut mile și ajutoare. Din chirosovel domnesc al acestuia (1594, Novembre 28) rezultă că biserica în chestiune avea să

Legea pentru învățământul popular întâmpină multe greutăți. În prima linie: lipsa de învățători e mare, și a doua: împregiurarea că locuitorii sunt rari și împrăstiați. Numărul celor obligați a cerceta școlă se urcă dela 16—20.000, dintre cari, conform datelor statistice publicate de inspectorul suprem școlar din Prătoră, abia 7.500 cercetă școlă; pecând mai bine de jumătate rămân fără instrucție. Aceasta provine de acolo, fiindcă locuitorii, împrăstiați prin cătune, nu pot afla învățători nici chiar pe plată bună și destul de mare și deorece legea pentru instrucție dispune, că unui învățător nu-i este erdat să înstrueze într'o școlă mai mult ca 30 elevi.

Resultatul instrucției lasă încă mult de dorit, după cum se vede din raportul ultim publicat pe an. 1896 de Dr. N. Mausvelt, inspector școlar suprem în Prătoră, ceea-ce provine dela calificațiunea defectuoasă a învățătorilor. Dintre 442 învățători și învățătoare numai 60% au calificațiunea recerută, pecând 40% dintre învățători sunt în partea cea mai mare aventurieri începând dela chelari, cari abia știu scrie și ceti, până la existențe principiare decăzute, cari fără a avea vre-o vocațiune privesc învățătoria numai de o stațiune transitorie.

Despre calificațiunea învățătorilor și învățătoarelor se îngrijește pedagogiul de stat

primescă regulat pe fie-care an câte 12,000 aspri de argint; acest ajutor se confirmă din nou de către Gheorghe Ștefan, domnul Moldovei (chirosovel dat în Iasi, anul 1656, Aprilie 5, pentru alți 8.000 aspri), și nu cu alt scop de cât ca preoții acestei sfinte biserici, în rugăciunile și slujbele lor, să amintescă și pre domnia-sa și să se rōge pentru ertarea păcatelor sale.

În pomelnicul scris în 1752, de pe un izvod de la anul 1676, figurează ca ctitori domnii români, începând cu secolul al XV-lea și până la prima jumătate a secolului al XIX-lea. Dintre domnii Țării Românești menționăm, între alții: pe Vlad Călugăru și fiul său Radu-cel Mare, pe Neagoie Basarab, Pătrașcu-Vodă cu fii săi: Petru Cerceel și Mihail-Viteazul, pe fiul acestuia Nicolae Voevod cu soru-sa Florica, pe Radu Șerban și Matei-Vodă Basarab, Șerban Cantacuzin, Constantin Brîncoveanu, Grigore-Vodă Ghica; iar dintre ai Moldovei: pe Ștefan-Vodă cel Mare cu doamna sa Maria, pe Alexandru Lăpușneanu, Aron-Vodă, Gheorghită Ștefan, Duca-Vodă și alții.

Daniile făcute bisericii Sf. Nicolae din Schiai consistau unele din moșii, vii și acareturi, altele din mile în bani, privilegiu și scuteli. Pentru prima categorie este interesant a ceti cartea de danie din 1602 a lui Nicolae Pătrașcu-Vodă, fiul lui Mihail Viteazul, „dată înaintea Sfintei biserică cînd au fost tot poporul adunat și toți preoții și slujitorii bisericii”.

Iacă cum sună această carte de danie:

„† Adece noi Ion Nicolae Pătrașcu Voevod ce am fost domnu a totă țara rumânească, feciorul răposatului la Mihail Voevod, și cu doamna Stanca a răposatului la Mihail Voevod și domna Florica, fata răposatului la Mihail Voevod, scris-am această carte a noastră ca să aibă știre toți domnii cari va dăru Dumnezeu cu domnia moșiei noastre țerei românești și toți boierii țerei și mari și mici, și toți părinții Vlădici și egumenii și preuții și toți creștinii, că de mult a avut usărdie și obeaștina (adece zel și promisiune) părintele nostru Mihail Voevod împreună cu noi către sfânta biserică deîn Schiei de lângă cetatea Brașovului ce iaste hramul Uspeniei Prăcistei B(ogorod)ite (A dormirea prea Curatei născătoare de Dumnezeu) și a lui S(ve)ti Nicolae, ca să întărim și să miluim acest sfânt hram pentru sufletele noastre și ale părinților nostri, cum au întărit și au miluit și alți domni și creștini ce au fost înainte de noi și ca să fim și noi ctitori la această sfântă beserecă, cum au fost și alți domni și ctitori bătreni.

Dereptu aceaia cu față luminată și cu inimă curată, cu tot sufletul și cu totă vrerea noastră noi am miluit și am dăruit Prăcistii B(ogorod)ite și lui S(ve)ti Nicolae satul anume Mieșenești deîn județul Ilhovolui, de lângă Gherghiț să fie al sfentei beserece, ce iaste hramul Prăcistii și a lui S(ve)ti Nicolae în

din Pretoria, pe care îl cercetă fără deosebire de sex: juni și june. Planul de învățământ e același, ca și cel al pedagogiilor din Holanda cu excepțiunea lucrului de mână — slōjd — care e înlocuit cu economia rurală. În pedagogiu se află 40 locuri de bursieri (provisiune întrăgă și salar lunar), de care însă nu se prea folosește, după cum se vede din raportul amintit, conform căruia în an. 1896 în pedagogiu au fost numai 28 elevi.

Insufleșirea față de cariera învățătorescă e cât de moderată; deși dotațiunea în Transvaal se poate numi într'adevăr strălucită. Învățătorii din orașe au salarii de 2400—3600 fl. pe an. Dar primirea salariului învățătoresc e condiționat de multe împregiurări și mai ales: dela rezultatul ajuns în instrucțiune. Învățătorii primesc drept taxe de examen pentru fie care elev clasificat cu suficient câte 10 fl. cu bun 20 fl., cu foarte bun 50 fl., și cu distins 100 fl. Cât de conștiințioasă e o astfel de clasificare, ne putem ușor închipui! Urmarea e, că unele școle sunt ticsuite de elevi cu calculi foarte buni și distins, deși anevoie se poate crede, că toți să fie eminenți și distinși.

Nu e de desconsiderat nici chiar salariul învățătorilor de prin cătune. Pe lună 100—150 fl., provisiune întrăgă și daruri din greu. De altcum traiul în Transvaal e destul de efin. Dar cu atât mai scumpe sunt obiectele

Șchii lângă cetatea Brașovului cu tôte hotărul și cu tôte ocina și deîn câmpu și deîn pădure și de l(a) apă și cu morile cu toate, și cu tot venitul, c'au fost sat al nostru de moșie de l'am dat pântru sufletul părintelui nostru Mihail, pântru sufletele părinților noștri, și pântru sufletele noastre, și să fim și noi ctitori la acest sfântu hram ca și alți domni și ctitori bătrini ce au fost, ca să avem rugă și poménă până în vecie, și până ne va ține Dumnezeu vița și pre noi; și fie cine de ruda noastră să avem a griji și pururea a întări și a milui această sfântă beserecă ca să se pōtă ține preuții și diaconii și țarcovnicii să slujască întru sfânta beserecă ziua și noptea și să rōge Dumnezeu dereptu sufletele noastre și pentru tōtă creștinătatea; Dereptu aceaia ne rugăm cu față la pământu, cu numele sfentei troițe, cu ruga Prăcistei și a lui S(ve)ti Nicolae, către domnia voastră domni creștini cari va alége Domnul Dumnezeu în țara românească, au de ruda noastră, au de alta rudă, să vă învețe Dumnezeu și pré curata maică și S(ve)ti Nicolae să întăriți poména noastră și cu putere ce v'au dăruit Dumnezeu și cu cărți de ocină ca să întărescă Dumnezeu pre Domnia voastră întru Domnie Domnia voastră în această viață cu pace și cu multă țarie și sănătate, iar în cela véc cu împărăția ceriului și pre Domnia voastră și pe toți boierii țerei cari se vor nevoi a întări această poménă a noastră; ear cari se vor nevoi și se vor ispiți a surpa și a strica mila S(ve)ti beserice și poména acea a noastră ce am faptu noi de bună voia noastră, au vlădică, au boieri, au megiași, au om sărac, pre acela să îl strice și să l' surpe Dumnezeu și să l' desrădicinască de pe pământ și pe el și pe feciorii lui pre tōtă ruda lui și să-i sta părăși înaintea lui Dumnezeu Prăcistă și s(ve)ti Nicolae și rugăciunea acestii sfinte beserici și în cest veac și în cela ce va să fie; și să fie trăclat și afurisit întâi de sfânta troiță și de cinstita crucé lui Hristos și de sfinții bezplătnici (cei fără de arginți) și de sfinții prooroci și de sfinții apostoli și mucinici s(ve)titelni (sfinți) și predomnici (prea curvioși) și de toți pravetnicii (dreptii) și de noi păcătoșii, și să-i fie partea ca a lui Dăftan și Aviron și a feciorilor lui Corei și întru un loc cu Iuda și cu Aria, cu Ana și cu Caiafa, că noi am dăruit cu tōtă voia noastră acest sat ce mai sus am scris pre nume: Mieșenești Prăcisti și lui s(ve)ti Nicolae să fie acestii sfântă beserică de ocină și de moșie neluată și neschimbată în vecie”.

(Urméază martorii, semnăturile și pecețile).

Din acest act, adevărat monument al limbei părinților noștri, cum o grăiau dinșii acum 300 de ani, se vede cu câte strașnice legături și jărăminte se făceau dăniile, câtă răvnă și pietate aveau domnii români din timpurile bătreni pentru lăcașul dumnezeesc din Brașov, cum acest lăcaș posedă din vechime drepturi nediscutate în România. Și

industriale. Un pat cât de simplu costă 50—60 fl., vestminte bărbătesci mai de dai Dōmne 80—100 fl. O toaletă pentru femeu adese reprezintă o avere întrăgă.

Supra inspecțiunea preste școle și învățământ o eserciază superintendentul din Pretoria cu un inspector școlar suprem și 5 inspectori școlari de stat, cari sunt ómeni foarte constiențioși. În decursul anului într'una călătorește și cercetă fie-care școlă de 3—4 ori pe an. Inspectorul școlar suprem raportează în fie care an senatului republicei despre instrucțiunea populară. Acest raport servește drept basă la desvoltarea gradată a instrucțiunii populare în Transvaal. Există o singură reuniune învățătorescă, care se ocupă cu ajutorarea învățătorilor și în timpul mai recent și cu îngrijirea ortanilor remași de învățători.

De sōrtea școlilor populare se îngrijesc: Reuniunea din Africa sudică, care se ocupă mai ales cu înființarea de biblioteci populare și școlare și de provederea școlilor cu recuisite corespunzătoare.

În întrăgă republica Transvaal există o singură revistă didactică: „Educațiunul practic”.

Paulus Diaconus.

dovadă că biserica sf. Nicolae din Schiai a intrat imediat în posesiunea dăniei făcute de Nicolae Vodă, este faptul că atunci când mai târziu se iscă proces de revendicare, Matei-Vodă despăgubește în bani pe preoții bisericii (Chirosovel lui Constantin Șerban Basarab 1654) pentru moșia deposedată.

(Va urma)

Din parlament.

În decursul desbaterilor asupra bugetului ministeriului de interne, în ședința dela 21 l. c. s'a vorbit earăși despre chestia naționalităților. Mai întâi luă cuvântul Berzeviczy Albert, spunând că în tôte e de acord în ce privește chestia naționalităților cu cele exprimate la desbaterea generală a bugetului, de dl ministru-președinte Széll. Dorește, ca pe viitor să înceteze ori-ce recriminări în această privință, și să se dea naționalităților să înțelegă, că dela ori-ce schimbare de guvern n'au să aștepte schimbare esențială în politica națională. (Sigur, că frazele frumos rostite nici nu însemnează vr'o schimbare.) Urmă ministrul-președ., care finu o vorbire de 2 ore; se ocupă cu chestia națională, cu schițarea reformei administrative și cu afaceri sociale și de salubritate publică. Dăm un extras din această vorbire.

Ministrul-președ. Széll: Arată, că a combătut seria de acuze a lui Komjathy și ce privește pașirea față de conducătorii naționalităților, conglăsuște cu Komjathy. Statul ungar trebuie să stea între agitatori și naționalități, așa ca aceste din urmă să simtă binefacerile statului și mâna lui îngrijitoare. Oratorul spune, că are multe scăderi, dar a fost totdeauna om sincer și nici odată n'a zis ceva, ce n'ar putea implini. L-au cercetat câți-va bărbați de ai naționalităților, dar le-a spus, că cine nu-i depune profesie de fiu credincios al patriei, cu acela nu stă de vorbă. S'a îngrijit, ca rapoartele diplomatice primite pe calea ministeriului de externe să fie temeinice. Așa s'a întemplat și în tratativele urmate cu guvernul român, prin intermediul diplomației austro-ungare din București, în fruntea căreia din întemplat stă tocmai un ungar. Pentru informarea străinătății cu ajutorul pressei va jertfi și mai mult. Guvernul are mai departe datoria să oprască venirea agitatorilor în țară sub cuvânt de a face studii. Așa s'a întemplat cu Weigand și cu Sircu, față de cari poliția și-a făcut datoria. Când în 1899 consulul rusesc a cerut concesie pentru Sircu, ca să pōtă face studii aici, i-s'a denegat și când totuși a venit, i-s'a făcut cunoscut, că prezența lui nu e dorită. Contra institutelor financiare române guvernul nu pōte procedea; trebuie contrabalansate precum a mai spus vorbitorul, și statul va și face această. Dar că lucrul nu e așa negru, se vede de acolo, că dela an. 1870 încōce în ținuturile de naționalități față de 77 institute de bani române s'au înființat 254 institute maghiare. Komjathy a mai spus, că în cărțile rituale gr. cat. importate din Rusia, se află rugăciuni pentru țarul și unele neesacități dogmatice, pe care greco-catolicii nu le acceptă. La dogma sfintei treimi, unde se vorbește despre purcederea Duchului sfânt a rămas Fiul afară, fiindcă biserica gr. or. nu crede, că Duhul Sfânt purcede și dela Fiul. Apoi se amintește purgatorul, cu tôte că biserica ortodoxă nu crede în purgatoriu, ci numai în rai și iad.

Pichler: Partidului liberal i-ar folosi nițel purgatoriu!

Ministrul-președ. Széll: Las onor. case, să judece întrucât corespunde această observare serioșității obiectului. Sunt aplecat a dispune tipărirea acestor cărți la universitatea din Budapesta și să le dau după posibilitate ajutor bănesc spre acest scop.

Dacă sunt între Sași, pe cari în majoritate îi ține de buni patrioți — și verzi, cari propagă doctrine verzi, i vom face să simtă, că Germania e aliatul nostru, cu care numai cu permisia statului ungar se pōte îmbrățișa.

Vom face să simtă Daco-românii, că aici n'au ce căuta cu doctrinele lor (Aplause furtunoșe). Căci monarhia și țera această sunt încă destul de tari, ca să apere cu deplin efect ceea ce a conservat o mie de ani, contra aspirațiunilor nemature și diforme,

Trece după aceea la întrebări de administrație și indică principiile conducătoare. E vorba cel puțin de 10 întrebări: de administrația comunală, comitatensă, orășenească, orfanală, de comitetele administrative-publice, de chestia responsabilității, despre procedura disciplinară, pragmatica serviciului și încă câteva. Materialul trebuincios îl aranjează secția codificatională a ministrului de interne și la timpul său chestiile acestea le va face obiectul unei discuții cât mai largi și mai de publicitate. Pondul principal zace în administrația comunală și conducerea cercuală, ear scopul de competență e simplificarea administrației. În curând va prezenta legea de pasporți și de farmaceutică. Trebuie regulată pe cale legislativă chestia calificățiunii funcționarilor administrativi, cu deosebire a notarilor comunali; voește să introducă un curs practic administrativ. E de acord, că salariul funcționarilor comitatensă e îndestulitor; spre îmbunătățirea aceluia a luat în buget 500.000 corone.

Voește să reguleze paușalul de cancelarie și de drum al vicecomiților astfel: paușalul de drum, care de prezent variază între 400—600 fl., să fie urcat în comitatele cu 1—5 cercuri la 600 fl., în comitatele cu 5—10 cercuri la 700 fl. și cele cu peste 10 cercuri la 800 fl. Paușalul de drum al protopretorilor voiesce a-l urca dela 150—400 fl. de astăzi la 500 fl.; paușalul de chiri cancelarială, care variază între 80—120 fl., voește a-l urca la 250 fl., ear paușalul cancelarial delat 150 fl. la 300 fl.

Pentru vizitarea comitatelor a organizat o secție cu personalul necesar. În comitatul Szabolcs a modificat o ordinațiune, care oprea vinderea de spirtoase Duminea dela orele 9—4, căci trebuia să aducă în concordanță interesele financiare cu legea despre repausul duminical. În fine mai amintește unele dispoziții luate în chestia mortalității copiilor.

Deschiderea reichsrathului.

După o lungă pauză, la 22 l. c. s'a deschis de nou adunarea imperială austriacă, și ministerul Körber s'a prezentat ambelor case ale aceleia.

Impresia generală a primei ședințe nu se poate numi nefavorabilă — cu toate că planul anunțat de mai mult timp al Cehilor, că vor obstrua contra ministeriului Körber, cași mai înainte contra lui Klary, a îngreuiat situația cabinetului actual. Programul desfășurat de ministrul-președ. Körber, care a arătat misiunea de a împăca naționalitățile și de a da un avânt afacerilor economice a fost întinpat cu aplause.

După discuția asupra legii pentru armată va izbucni eărăși lupta, dar dacă va succeda a da Cehilor o compensație pentru sistarea ordonanțelor de limbi, se speră o domolire a spiritelor agitate.

DIN BUCOVINA

Luni, în 19 Febr., s'a ținut în Câmpulung (Bucovina) o întrunire publică, la care au luat parte 2000 de alegători români. Deputatul român Dr. George Popovici și-a ținut darea de seamă despre activitatea sa parlamentară și a criticat aspru atitudinea ostilă a guvernului față de Români. S'a votat în unanimitate încredere deputatului Popovici și o rezoluție energetică, prin care se declară că lupta nu va înceta decât odată cu actualul sistem dușmănos de guvernare.

Apel

cătră toți domni autori de opuri literare și științifice și cătră totă inteligența română iubitoare de cultură și progres.

Învățătorii gr.-or. ai tractului Alba-Iulia, simțind lipsa unei biblioteci de cărți didactice, la care se potă recurge în cas de lipsă ori-care învățător după trebuințele sale ca la un isvor de știință și cultură, încă în anul 1898, în ședința despărțământului învățătoresc au hotărât înființarea unei asemenea biblioteci.

Statutele pentru bibliotecă s'au aprobat de Venerabilul Consistoriu archidieceșan în anul trecut sub nr. 4138 școl.

N'a mai rămas deci altceva, decât ca planul acesta să-l și ducem în îndeplinire. Dar mijlocele noastre materiale sunt de tot modeste și așa suntem siliți a apela la marinimositatea nobilei noastre inteligențe române, ca considerând scopul măreț ce se urmărește prin această, adică: perfecționarea prin lectură a învățătorilor noștri din acest tract tot mai mult și mai mult, să binevoiască a ne ajuta cu cărți, reviste, foi și altele de felul acesta, pentru care sprijin nu vom întârzia a le aduce mulțumita noastră cea mai călduroasă.

Rugăm pe toți cei cari vor binevoi a ne trimite ceva, ca să expedize la adresa: Iuliu Roșca, învățător, Alba-Iulia-oraș.

Alba-Iulia, din ședința comitetului administrativ ținută la 11 Decembre 1899:
George Albu, par.-preș. Iuliu Roșca, notar.

NOUȚĂȚI

Personal. Eminenția Sa Inaltpreasfințitul nostru arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, pleacă azi, cu trenul dela orele 4 p. m. la Budapesta, însoțit de secretariul cons. ierodiaconul Dr. Elie Cristea.

Em. Sa va sta în Budapesta mai multe zile, având a conduce ședințele delegațiunii în cauza despărțirii ierarhice de coreligionarii Sârbi, precum și ședințele reprezentanții fundațiunii Gozdu, convocate pe zilele proxime.

Inaugurarea ateneului dela Tergo- viște. Duminea trecută s'a făcut inaugurarea conferințelor ateneiste din Tg.-Viște prin un discurs al dlui V. A. Urechia.

Salutat la intrare cu salve de aplause, conferențiarul vorbi despre marele trecut al Tg.-Viștei și în deosebi, explică în mod clar și convingător semnificațiunea vechilor arme ale țărilor locuite de români. Totă explicațiunea era însoțită de tabele numeroase, atârinate de pereții sălei.

A asistat întrăgă elita orașului, urmărind cu cel mai viu interes conferința dlui V. A. Urechia.

Dăruiri la biserica gr.-or. diu Sebeșul săsesc dela 1 Ianuarie a. c. încoce: 1. Dmna Eugenia Paraschiv n. Mihali, veduva reposatului subjude și prim epitrop Ioan Paraschiv a dăruit: a.) la „fondul preoților“ 1000 cor., b.) pentru întemeierea fundațiunii „Ioan Paraschiv“ 1000 cor., 2. Ana ved. Simion Ordean la „fondul preoților“ 200 cor. 3. Nicolae Androne, Petru Androne, și Ana Androne, măr. Nicolae Ordean, la „fondul preoților“ 200 cor. 4. Ioan Tincu tot la „fondul preoților“ 200 cor.

La „fondul pentru iubiiți repotați“ au dăruit, în loc de cunună pe mormântul reposatului Ioan Paraschiv: 5. Prot. Ioan Tîpeiu, 10 cor. 6. Prot. Sergiu Medean 20 cor. 7. Ved. Eugenia Paraschiv, 40 cor. 8. Prot. Sergiu Medean în memoria mamei sale 30 cor.

Pentru aceste daruri marinimose, subsemnatul comitet parochial aduce pe această cale dăruitorilor mulțamita cea mai sinceră. Sebeș, 8/20 Febr. 1900. Comitetul parochial gr.-or.

S. Medean preș. Samuil Roșu not. com. par.

„Timpul“ declară știrea despre o pretinsă regulare a unor subvenții, ce ar da Austro-Ungaria școlilor și bisericilor sale din România, ca lipsită de ori-ce temei.

Se caută „Telegraful Român“ pe anii 1864, 1865, 1867, 1868, 1869, pe lângă preț bun. Insinuări la Redacțiunea acestui ziaru.

† Epraxia Panu. Acum câte-va zile a încetat din viață la mănăstirea Văratie maica Epraxia Panu, sora defunctului marelui bărbat de stat Anastase Panu.

Defuncta Epraxia Panu, era un model de moralitate și filantropie; cât timp a stat la mănăstire n'a făcuf de cât fapte filantropice, crescând pe propria sa cheltuială o sumă de fete sărace, dintre cari pe unele le a măritat, ear altele, după a lor cerere, au rămas în mănăstire ca maice.

Defuncta maică Panu a lăsat casele și parte din mobile, mănăstirei, pentru a primi pe călători.

Necrolog. Subscriși cu inima frântă de durere aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoștilor cumcă iubitul lor fiu, frate, nepot și consăngean Teodor Barbu magistrul de farmacie, în etate de 23 ani, după un morb de plumâni îndelungat și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 22 Faur la 6 ore dimineață.

Rămășițele pământești ale iubitului nostru defunct se vor astruca spre odihnă eternă Sâmbătă în 24 Faur n. la 9 ore a. m. în cimitierul gr. c. din loc.

Fie-i țărina ușură! Reghin, la 22 Faur 1900. Patriciu P. Barbu și soția Elena Barbu unchiu și mătușe, ca părinți crescători. ved. Eva Barbu ca mamă. Sever Barbu și soția Eugenia Barbu ca văr și verișori.

Scoterea din circulație a banilor de aramă. Ministrul de finance ung. a dat o ordonanță, în urma cărei banii de aramă unguresci de 1 crucer și 1/2 crucer se pot schimba la toate caselle statului și la percepțorate până la 30 Iunie 1900 în valoare deplină, dela 1 Iulie a. c. încolo se primesc numai în prețul de jumătate.

Viață lungă. — În comuna Bréza, din județul Buzău, a încetat din viață femeia Nița Pițigoiu, în etate de 101 ani.

De-asemeni în comuna Satu-Nou, din județul Tulcea, a încetat din viață locuitorul Alexandru Șocate în etate de 110 ani, român venit din Basarabia în 1858 când s'a înființat acea comună.

Liga patrioților români, despre care am făcut și noi amintire după ziarele străine s'a dovedit de o simplă invenție. Aceleași ziare spun, că în Bihor nu e de lipsă o astfel de ligă, pentrucă românii au trăit și trăiesc acolo cu unghurii în deplină armonie.

Administrația „Revistei ilustrate“ publică următorul avis:

„Rugăm pe stim. d. ce au abonat foaia noastră pe a. c. să fie liniștiți pentru întârzierea ei, căci în scurt timp vom fi gata cu aranjamentul tipografiei noastre proprie din nou înființând și atunci vor primi toți numerii restanți și vom continua edarea în ordine, ear' pe cei-ce nu s'au abonat până acum îi rugăm să grăbească cu trimiterea abonamentului, pentrucă esemplare întrecătoare nu vom tipări“.

Loc deschis.*)

Cărpiniș, 8/20 Faur 1900.

Întâmpinare

la învinuirile aduse subsemnatului de dl Mihail Cirlea, notar public regesc în Abrud, în Nr. 12 a. c. al „Telegrafului român“.

Mai întâi de toate exprim Onorabilei Redacțiuni adăncă mea mulțumită pentru ospitalitatea, ce-mi acordă și nu voi abuza de această bunăvoință nici într'o privință.

E flóre la urechie pentru mine a reduce acuzările dlui Mihail Cirlea, notar public regesc etc., la adevărata lor valoare, sau mai corect, a le lipsi de ori-ce valoare. Regret forte mult, că dl Cirlea, om corect și drept, pe care-l cunosc bine și mă cunosc bine, a putut da crezământ, fie și pentru un moment, vorbelor rele despre mine, pe cari le-a pus pe hârtie și le-a publicat. Aș avé cuvinte chiar supărat să fiu, de-o parte, că nu m'a întreat un cuvânt măcar, de altă parte, dacă m'a crezut vinovat, calea dréptă era să arête cazul superiorilor mei, dar' nu să alege numai decât la publicitate. Nu în toate și nu tot-de-una e bine să fie omul din cale afară zelos și e păcat a da în cine-va, dacă nu e de vină.

Pentru-că din tot ce se zice despre mine un singur lucru este adevărat, anume, că fiind eu în ziua aceea la Abrud, în afacere privată, dl notar public Mihail Cirlea a trimes după mine pe Vasile Buriaru și nu m'am dus, deși era vorba de 500 fl., pe cari parochianul meu Nicolae Șoit avea să-i lase bisericeii, precum i-a și lăsat și, când voi avea cunoștință oficiosă despre acest fapt, am să-i aduc o mare mulțumită în mijlocul a tot poporul. Vorba e însă că de ce nu m'am dus? Pentrucă donatorul nu m'a

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta redacția nu primește răspunderea.

poftit, nici la depunerea banilor în bancă nici la facerea actului de donațiune! Mai mult, în dimineața zilei respective pe lângă mine au trecut, că eram în Gura-Roșii și n'am avut nici o cunoștință, că unde merg și ce vor. Ba și mai mult eu am presupus, că vor să facă vre o jalbă în contra primarului, pe care-l au în stomach. Cu toate acestea, dacă donatorul me poftea, mergeam bucuros, dacă însă el nu zice, ori cine va înțelege, că nu-mi este permis a mă presenta, dacă țin la onorul și caracterul meu. Și cum se poate așa ceva? își va fi zicând dl Cirlea. Așa, că Nicolae Șoit, donatorul e supărat pe mine și, trecându-mă cu vederea în astă afacere, a crezut, că eu am să mă simțesc atins și nu m'am simțit, că nu-s omul care se topește pentru fie-ce, din contră mă bucur din inimă că biserica a câștigat ceva. Și pentru ce e supărat donatorul încă de cu toamnă pe mine?

Pentru-că a venit la mine și 'mi-a zis, că are de gând să facă o donațiune bisericeii și 'mi-a mai zis, că vigiul silv. Solomon Negru, care grijește pădurea în partea unde locuște donatorul, nu e bun și eu să-l dau afară din slujbă. Nu l'am dat și omul meu s'a făcut pară și foc, în ascuns, — dar' îi va trece, că a mai trecut prin astfel de faze. La alegerea de primar — deși n'am grăit un cuvânt — candidatul d-lor — vr'o patru inși — a căzut. Altă belea, donatorul și mai tare s'a supărat, că eu a trebuit să pun lucrul la cale. Și adevărul este, că în Cărpiniș nu potă să ajungă nimeni primar, dacă nu se îndatoréză a ne încasa salariul învățătoresc, și am reușit până acum, lădat fie D-zeu. Că e și nemulțumire la astfel de ocațiuni, de sine se înțelege, dar spărtură în cer, din această cauză, n'are să se facă, ba nici chiar din alta și pentru alți ómeni.

Tot ce zice mai departe dl Cirlea, notar public regesc etc., se basază pe rele informațiuni, și cred, că se va bucura însuși, înțelegând, care e adevărul. D-Sa o știe, că atunci, când George Gligor, un alt parochian cu tragere de inimă, a făcut bisericeii donațiune o rotă de stémpuri la îndemnul meu, 'i-am dus în trăsura și le-am dat de mâncare din al meu, dacă nu va fi uitat, că 'i-am spus-o, când la facerea documentului, — că a mers greu.

Și așa cad de sine toate deducțiunile și afirmările vătămătoare, ce mi s'au adresat, dacă adevărul mai are trecere în lumea această. Și de nu va avea, voi face să aibă, în cât mă privește.

Grigoriu Sima,
paroch.

Dare de seamă și mulțamită publică.

La producțiunea teatrală împreună cu joc dată la 5/17 Februarie a. c. în favorul școlii gr. or. din Mercurea au contribuit următorii:

P. O. D. Ioan Droc, ppresb. 10 cor. Dem. Muntiu, Reciu 8 cor.; fam. Măcellar, Sângătin; I. Răcz, și A. Stefani din loc, câte 6 cor.; Elie Popp sen. și Ilie Popp jun., Ludoș, câte 5 cor.; H. Mangesius, Jos. Finger, Ö. Günczy, Dr. C. Albu, K. Kabdebó, toți din loc, Dr. V. Mihu, Poiana; Ion Cosma, Ludoș, Jacob Beu, Apoldu de jos, și Felszegi câte 4 cor.; L. Drăgan, Galeș, D. Stroia, Dr. I. Lehmann, Walentin, A. Zink, Dr. V. Capesius, I. Nicóră, Par. Ciurugă, Dna Nemetz, Nagy șef, A. Floaș, R. Martzi, G. Muntean, Kartol, toți din loc; I. Dragomir, Gârbova, Raf. Suci, Spring, Voina Gusan, Cut, Ilie Tănase, Ludoș, toți câte 3 cor.; St. Ursulescu, Longhi, Végh județ, I. Schembra, B. Szatmáry, Dr. Lów, I. Floaș, Komjatzegi, Schöpp, I. Nemes, toți din loc, I. Lazar, Apoldu de jos, Roma Costin, Anița Trónca, R. Vraciu, A. Vraciu, Palaghies, N. Șerb, toți din Poiana; jurist Miclea, Boz, I. Tănase, Rod; Emil Lupan, Galeș; D. Șora Fizeșan Sibiu, M. Opriș, Armeni; I. Trónca, Ludoș, Manuil, Greavu, Știrban, Topârcea; V. Greavu, Sibiu, toți câte 2 cor. — în total 191 corone, din cari detragându-se speșele de arangiere cu 131 corone, a rămas un venit curat de 60 corone, care s'a predat destinațiunii sale.

Tuturor acestora li se aduce și pe această cale sincerele mulțumite.

Mercurea, la 9/21 Februarie 1900.

Pentru comitetul arangiator.

Nic. Simulescu

Haină — mătase Damast fl. 9.00

și mai sus! — 12 metri! — trimisă franco și vămuită! Mustre cu întorcerea poștei; tot astfel și din „Mătase-Henneberg“ neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 pr. metru.

G. Henneberg, fabricant de mătase (lif. de curte ces. și reg. Zürich. [9]2-8

Nr. 16—1900 [21] 3—3

Publicare de licitațiune

Edificarea unei biserici nouă în comuna Petrilla (Lunca din sus) protopresbiteratul Hațegului, se va da în întreprindere pe calea licitațiunei publice minuendă Duminecă în 5/18 Martie la 11 ore a. m. în școala conf. din loc.

Prețul de strigare, conform preliminarului de spese aprobat de Prea Venerabilul Consistor la 31 Maiu 1897 Nr. 2813 ep. e fl. 1162.29, sau cor. 2324.58.

Intreprinzătorii, cari doresc a licita au a depune un vadiu de 10% din prețul de strigare.

Intreprinzătorul- cu care se va încheia contractul de edificare are a asigura comuna bisericăscă cu o cauțiune de 800 fl. v. a. (1600 corone.)

Planul, preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedea ori-când la oficiul parochial din Petrilla (Lunca din sus.)

Petrilla (Lunca din sus) luna lui Ianuaru 1900.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Vezut:

Titu V. Gheaja, protopresbiter.
Simeon Suci, preot local.

In Tipografia și librăria archidieceșană Sibiu, se află de vânzare:

Cuvântări bisericesci

de
Dr. Theol. George Popoviciu
protopresbiter ort. român în Lugos
broș. à 3 cor., sau lei 3.50.

Religiune și sciință,

disertațiune
de același autor
broș. 50 fil.;

și

Cuvântări bisericesci

de
Massillon, episcop de Clermont și membru al acad. franc.
traduse prin

Ioan Genț
paroch gr. cath. în Haiu,
Tom. I broș. 5 cor. sau lei 6.50

In Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu, se află următoarele scrieri ale poetului nostru **G. Coșbuc**:

Fire de tort, broș. fl. 1.—
Balade și idile „ fl. 1.50
Sacotală, broș. „ 2.50
Aeneis edit. II. broș. „ 1.25
Răsboiul nostru pentru neatâr-
nare, broș. „ — 50

Din Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu, se poate procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv
despre frumos și artă,

de
Dr. Iosif Blaga,
profesor.

Prețul broș. 3 cor. 60 fil.

In Tipografia și Librăria archidieceșană au apărut

Treptele formale ale învățământului

de
Dr. Petru Șpan.

Prețul 1 C. 60 fil

Se pot procura din
Librăria tipografiei archidieceșane
Sibiu.

Indispensabilă pentru fie-care știutor de carte este cartea intitulată:

Datorințele și drepturile

purtătorului de dare,
ce se poate procura dela

Librăria archidieceșană,

Prețul 1 C. 20 fil. + porto 10 fil.

Cuprinde tot felul de îndrumări, cum se purcedem la cumpărări și vânzări de proprietăți, realități, ca să nu plătim dare decât numai câtă se cuvine, cum să ne scăpăm de darea care nu cade în sarcina noastră, ce drepturi sunt împreunate cu plățirea dării, etc.

Din Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu, se pot procura:

Pribeag

de

Ioan Iosif Sceopul.

Prețul broș. 1 cor. 50 fil.

De pe la noi,

nuvelete de

D. V. Păcățianu
1889—1891.

Prețul broșat 2 corone

Din tainele vieții,

novele și schițe

de

Margareta Moldovan.

Broș. à 2 cor.

Din vremuri apuse,

de

Judita Secula născută **Truța.**

Broș. à 1 cor.

In Tipografia și Librăria archidieceșană, Sibiu, se află de vânzare

Sidoxia,

cestiunea dotațiunei archiereului ort. român din Transilvania,

de

Matei Voileanu.

Prețul 30 cr.

In Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu, a eșit de sub tipar și se află de vânzare:

**Drepturile, datorințele și
responsabilitatea membrilor de
directiune,**

de

Alfred Kormos

traducere de

Constantin Popp, funcționar la „Albina“.

Prețul broș., inclusive porto postal, fl. 1.60

Au apărut:

Semințe din Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesci

de

Zacharia Boiu,
asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare archierăscă.

Tom. I.: **cuvântări la toate Duminecele de peste an.**
„ II.: „ „ **prasnicele și sărbătorile,**
precum și la casuale bisericesci.
„ III.: **cuvântări la înmormântări, parastase etc.,**
360 pagine.

Prețul fiecărui tom 3 corone și porto postal.

Se află de vânzare la **autorul și la**

**Tipografia și librăria Archidieceșană
Sibiu.**

Se află de vânzare la

Librăria archidieceșană

1. **Almanahul învățătorului român,** anul I și II. Prețul unui exemplar 1 fl. v. a., partea II 70 cr., porto 5 cr.
2. **Calendarul bibliotecii noastre pe anul 1900,** prețul 28 cr., porto 5 cr.
3. **Conferințele învățătoresci** din archidieceșana ort. rom. a Transilvaniei, ținute în 18/30 și 19/31 August 1898. Prețul 1 fl., porto 15 cr.
4. **Geografia pentru școlile populare,** clasa III și IV, de *V. Goldiș,* prețul 35 cr., porto 5 cr.

Din „Biblioteca teatrală“

au apărut până acum următoarele broșuri:

Nr. 1.	Sore cu ploie, comedie într'un act de <i>Iosif Vulcan</i>	20 cr.
Nr. 2.	Idil la țară, comedie într'un act, localizată de <i>Maria Baiulescu,</i> după Juin și Flerx	20 „
Nr. 3.	Biletul de tramvai, comedie într'un act de <i>Gr. Mărunțianu</i>	15 „
Nr. 4.	Un om buclucaș, comedie într'un act, localizată de <i>Maria Baiulescu,</i> după M. Michel și Labiche	20 „
Nr. 5.	Trei doctori, comedie într'un act, localizată din l. germană de <i>Virginia A. Vlaicu</i>	20 „
Nr. 6.	Pălăria ceasornicariului, comedie într'un act, de Mdm. Emile de Girardin, localizată de <i>A. G. N.</i>	25 „
Nr. 7.	Unde dai și unde crăpă, comedie în 2 acte de Alexandru Cosmar, localizată de <i>Iuliu Popescu</i>	25 „

La **Librăria Tipografiei archidieceșane,** se află spre vânzare:

Amicul poporului

de

T. Vuculescu, pretor.

O carte neapărat de lipsă pentru fiecare cetățean și cu deosebire pentru fiecare plugariu; cuprinde o mulțime de sfaturi în astfel de cauze judecătorești și administrative, cari pot obveni fiecărui om.

Prețul unui exemplar 1 cor.; trimis cu posta franco 1 cor. și 10 bani.

Caractere morale,
exemple și sentințe, culese din istoriile și literaturile popo-
relor moderne și vechi

de

Ioan Popea, prof

O carte instructivă și pe lângă acesta și o lectură foarte plăcută, n'ar fi ertat să lipsescă din nici o bibliotecă.

Prețul unui exemplar cor. 2.50; trimis cu posta franco 2 cor. 60 bani.